

Aan: De gemeenteraad
Van: Het college van burgemeester en wethouders
Datum: 16 april 2024
Zaaknummer: 0000785248
Onderwerp: Dalende vaccinatiegraad onder kinderen

Aanleiding

Op 18 maart 2024 heeft het college schriftelijke vragen ontvangen van raadslid Grim van de fractie D66 over dalende vaccinatiegraad onder kinderen. In dit collegebericht staan de antwoorden op deze vragen.

Toelichting van de vragensteller(s)

Er is een verontrustende trend zichtbaar waarin de vaccinatiegraad onder kinderen in Nederland sterk aan het dalen is sinds 2020. Een hoge vaccinatiegraad is essentieel voor het tegen gaan van de verspreiding van ernstige infectieziekten als mazelen, de bof, kinkhoest en polio.¹ De huidige mazelenuitbraak in Eindhoven laat zien dat gemeenten samen met de Rijksoverheid spoedig moeten ingrijpen om meerdere uitbraken te voorkomen.²

Beantwoording

Het college beantwoordt de gestelde vragen als volgt.

Antwoorden

1. Is het college bekend met en kan men een reactie geven betreft de problematische daling van de vaccinatiegraad in verschillende plekken in Nederland?

Antwoord van het college:

Ja het college is bekend met de dalende vaccinatiegraad. Steeds minder kinderen nemen (volledig) deel aan het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Hierdoor neemt de groepsimmunitet af en neemt het risico op uitbraken toe.

2. Deelt het college de mening dat de dalende vaccinatiegraad een problematische ontwikkeling is en dat het noodzakelijk is de minimale vaccinatiegraad van 90% te waarborgen?

Antwoord van het college:

Het college deelt deze mening. Een hoge vaccinatiegraad is belangrijk om mensen tegen ernstige infectieziekten te kunnen blijven beschermen en om uitbraken van ziekten zoals de mazelen en kinkhoest te voorkomen. Het RVP is bedoeld ter bescherming van kinderen in het algemeen en specifiek die van 0-14 maanden en kinderen die vanuit medisch oogpunt niet gevaccineerd kunnen worden. Bij een te lage vaccinatiegraad komt deze bescherming in het geding.

3. Kan het college bekend maken wat de huidige vaccinatiegraad is in onze eigen gemeente?

Antwoord van het college:

¹ [Vaccinatiegraad onder kinderen in Den Haag nog nooit zo gevaarlijk laag \(nos.nl\)](#)

² [Zorgen kinderopvang om lage vaccinatiegraad: 'Weiger ongevaccineerde kinderen' \(nos.nl\)](#)

Volledige deelname aan het RVP van twee jarige kinderen is 79,7%. Zie verder de bijgevoegde Cijferbijlage Dijk en Waard bij de Regiorapportage Vaccinatiegraad 2022. Tot en met de leeftijd van twee jaar bevat het RVP schema diverse vaccinaties, die op die leeftijd volledig zijn afgesloten (zie voor een toelichting ook de bijgevoegde cijferbijlage). Voor andere vaccinaties volgen herhalingen op andere leeftijden.

Sinds 1 januari 2022 moeten ouders en/of jeugdigen de GGD toestemming geven om de vaccinatie-gegevens van hun kind(eren) door te geven aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), dit is het 'Informed consent'. Van de ouders/ jeugdigen die (nog) geen toestemming hebben gegeven voor het delen, geeft de GGD de vaccinatiegegevens anoniem aan het RIVM door. Anonieme vaccinaties kunnen niet worden meegeteld voor de vaccinatiegraad, waardoor deze lager wordt gerapporteerd dan hij daadwerkelijk is. De werkelijke vaccinatiegraad kan dus hoger zijn.

4. Indien de vaccinatiegraad daalt in onze gemeente kan het college aangeven of zich dit specifiek voordoet bij bepaalde doelgroepen of plekken?

Antwoord van het college:

Voor de volledige deelname RVP voor twee jarigen is een daling te zien over alle wijken. In alle wijken van gemeente Dijk en Waard is de vaccinatiegraad voor zes of meer vaccinatiemomenten onder de 90%. Vier van de vijf wijken in Heerhugowaard hebben bij acht of negen vaccinatiemomenten een vaccinatiegraad onder de 90%. Omdat de cijfers op wijkniveau soms gebaseerd zijn op hele kleine aantallen kinderen wordt de kans op toevalsfluctuaties groter. GGD Hollands Noorden beschikt niet over gegevens over de vaccinatiegraad bij specifieke doelgroepen. Bij de beantwoording van deze vraag is de bijgevoegde cijferbijlage gebruikt. Dit betreft de meest recente en meest volledige gegevens.

5. Kan het college toelichten wat de huidige status is van het aantal beschikbare consultatiebureaus en laagdrempelige plekken om te vaccineren?

Antwoord van het college:

De vaccinaties tot de leeftijd van vier jaar worden gegeven op de consultatiebureaus in Heerhugowaard (Parelhof) en Zuid-Scharwoude (Binding). De groepsvaccinaties vanaf negen jaar worden gegeven in Sporthal Zuid te Heerhugowaard (Helena Nordheimland) en het consultatiebureau in Zuid-Scharwoude (alleen DTP/BMR). Ouders/verzorgers kunnen via het online afsprakenportaal zelf kiezen op welke dag, tijd en locatie zij de vaccinaties met hun kind willen halen. Dit mag ook in de omliggende gemeenten als dit beter uitkomt.

6. Heeft het college in het verleden acties ondernomen om de vaccinatiegraad op peil te houden en zo ja kunt u deze toelichten?

Antwoord van het college:

GGD Hollands Noorden heeft in juli 2023 op verzoek van de deelnemende gemeenten een actieplan 'Verhogen vaccinatiegraad Rijksvaccinatieprogramma' (zie bijlage) opgesteld en geeft momenteel uitvoering aan dit plan.

Daarnaast is een adviesgesprek over de vaccinatiegraad van de wethouder Rep met de GGD ingepland op 25 april 2024. Doel is om lokale afspraken te maken om de vaccinatiegraad in Dijk en Waard te verhogen.

7. Indien het college geen acties heeft ondernomen kan men uitleggen waarom dit niet is gebeurd?

Antwoord van het college:

Zie antwoord op vraag 6.

8. Deelt het college de mening dat het essentieel is om de voorlichting betreft vaccinaties te intensiveren en te faciliteren binnen alle wijken van de gemeenten en specifiek afgestemd op de verschillende doelgroepen?

Antwoord van het college:

Ja, wij verwijzen hiervoor naar het bijgevoegde actieplan 'Verhogen vaccinatiegraad 2023'.

9. Wat vindt het college van de mogelijke oplossing dat de GGD voorlichting betreffende vaccineren faciliteert op kinderdagverblijven, specifiek voor ouders van kinderen tot 1 jaar?

Antwoord van het college:

Het college is van mening dat voorlichting gericht moet zijn op (aanstaande) ouders/verzorgers van alle leeftijdsgroepen, dus ook van kinderen tot 1 jaar.

Er wordt dit jaar een online bijeenkomst georganiseerd voor de doelgroep ouders/verzorgers van kinderen 0-4 jaar. Daarnaast wordt onderzocht op welke manieren kinderdagverblijven actief betrokken kunnen worden bij voorlichting over vaccineren.

10. Wat vindt het college van de oplossing om ongevaccineerde kinderen te weigeren bij het kinderdagverblijf, aangezien de veiligheid van alle kinderen anders niet te garanderen is?

Antwoord van het college:

Kinderopvang wordt aangeboden door private organisaties. De lokale overheid heeft geen juridische invloed op het wel of niet verplichten van vaccinaties of het weigeren van kinderen die niet gevaccineerd zijn. De Wet kinderopvang heeft diverse vereisten, waaronder veiligheid en gezondheidseisen. De wet voorziet niet in concrete vereisten rondom vaccinaties van kinderen. Kinderopvangorganisaties zijn zelf verantwoordelijk voor hun beleid en uitvoering van de vereisten binnen de Wet kinderopvang.

11. In hoeverre bereidt het college zich voor op eventuele uitbraken van infectieziekten als gevolg van deze dalende vaccinatiegraad?

Antwoord van het college:

De GGD Hollands Noorden is voorbereid op eventuele uitbraken. Door surveillance en monitoring heeft de GGD zicht op de signalering en mate van verspreiding van infectieziekten in de regio en daarbuiten. Bij een patiënt met mazelen (evt. in een cluster) voert het team Infectieziekte bestrijding (IZB) bron- en contactonderzoek uit en brengt personen met verhoogd risico in kaart. De adviezen aan deze contacten en/of omgeving zijn dan op maat. Bij een uitbraak wordt samengewerkt met de gemeente en de Veiligheidsregio NHN om snel passende maatregelen te kunnen treffen.

12. Hoe is het gesteld met de vaccinatiegraad in het AZC en de opvang van Oekraïners en hoe is het vaccineren binnen het AZC en bij de Oekraïneopvang in Heerhugowaard georganiseerd?

Antwoord van het college:

Het college en de GGD HN hebben geen informatie over de vaccinatiegraad van de mensen in het AZC of de Oekraïners. Dit wordt niet afzonderlijk geregistreerd.

Het vaccineren van de kinderen (0-4 jaar) in de opvang voor Oekraïners in Heerhugowaard wordt geregeld door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) Heerhugowaard. De oudere kinderen worden gezien door de nieuwkomers-verpleegkundigen. Zij voeren een intake uit, er wordt een vaccinatieschema gemaakt en vervolgens worden de vaccinaties ingepland.

Het vaccineren in het AZC wordt geregeld en uitgevoerd door de jeugdarts en jeugdverpleegkundige van het PGA-team (Publieke gezondheidszorg Asielzoekers).

Bijlagen

1. Cijferbijlage Dijk en Waard bij de Regiorapportage Vaccinatiegraad 2022;
2. Actieplan Verhogen vaccinatiegraad 2023